

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/51/2003

WZROST NASTROJÓW ANTYWOJENNYCH

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MARZEC 2003

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W projekcie nowej rezolucji przedstawionej Radzie Bezpieczeństwa ONZ przez Stany Zjednoczone, Wielką Brytanię i Hiszpanię ostateczny termin wyznaczony Irakowi na pełne rozbrojenie mija 17 marca br.

Prezydent Aleksander Kwaśniewski podczas spotkania z kierownictwem Ministerstwa Obrony Narodowej zapowiedział, że udział naszego wojska w ewentualnej operacji w Iraku będzie ograniczony. Zdaniem prezydenta poprzednia rezolucja antyiracka (nr 1441) wystarcza do podjęcia działań zbrojnych.

Od czterech miesięcy pytamy respondentów o ich opinie na temat ewentualnej interwencji zbrojnej w Iraku. W porównaniu z poprzednim pomiarem znacznie się zwiększył (o 13 punktów - do 61%) odsetek Polaków uważających, że w żadnym razie nie powinno dojść do uderzenia na Irak¹. Zmalała natomiast (o 8 punktów - do 28%) liczba ankietowanych, którzy uzależniają ewentualny atak na Bagdad od wyników kontroli prowadzonej przez komisję ekspertów ONZ. Nadal jedynie 6% badanych jest zdania, że polityka Saddama Husajna uzasadnia bezwarunkowe użycie siły przeciwko jego dyktaturze. Warto podkreślić, że zmniejszył się odsetek osób niemających zdania, co świadczy o krystalizowaniu się społecznych opinii na temat ewentualnej wojny.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (154) przeprowadzono w dniach 1-4 marca 2003 roku na liczącej 975 osób reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

W Iraku pracuje komisja ekspertów ONZ, która ma sprawdzić, czy kraj ten posiada broń masowego rażenia. Czy, Pana(i) zdaniem, powinno dojść do zbrojnej interwencji w tym kraju?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	XII 2002	I 2003	II 2003	III 2003
	w procentach			
Tak, bez względu na wyniki kontroli ONZ	6	4	6	6
Tak, jeżeli komisja ONZ ujawni posiadanie przez Irak broni masowego rażenia, lecz nie - jeżeli komisja ONZ nie ujawni posiadania przez Irak broni masowego rażenia	45	37	36	28
Nie, w ogóle nie powinno być zbrojnej interwencji w Iraku	34	51	48	61
Trudno powiedzieć	15	8	9	5

W marcu notujemy również niewielki wzrost (o 4 punkty - do 66%) odsetka respondentów, którzy są zdania, że Polska nie powinna popierać ewentualnej amerykańskiej akcji zbrojnej w Iraku. Za takim poparciem opowiada się jedna czwarta ankietowanych (26%), w tym tylko 8% jest zdecydowanie przekonanych, że powinniśmy wywiązać się z sojusznicznych zobowiązań wynikających z członkostwa w NATO.

Tabela 2

Gdyby Stany Zjednoczone podjęły akcję zbrojną przeciw Irakowi, to czy Polska powinna poprzeć tę akcję?	Wskazania respondentów według terminów badań							
	IX 2002		I 2003		II 2003		III 2003	
	w procentach							
Zdecydowanie tak	10	35	9	33	9	29	8	26
Raczej tak	25		24		20		18	
Raczej nie	23	46	25	55	26	62	27	66
Zdecydowanie nie	23		30		36		39	
Trudno powiedzieć	19		12		9		7	

Sprzeciw wobec wysyłania polskich żołnierzy w rejon Zatoki Perskiej utrzymuje się na wysokim poziomie - trzy czwarte badanych nie zgadza się na udział Wojska Polskiego w wojnie z Irakiem, w tym ponad połowa wyraża swój sprzeciw w sposób zdecydowany. Niemal jedna piąta respondentów uważa, że polscy żołnierze powinni uczestniczyć w irackiej interwencji.

Tabela 3

Czy, Pana(i) zdaniem, polscy żołnierze powinni czy też nie powinni uczestniczyć w akcji zbrojnej przeciwko Irakowi?	Wskazania respondentów według terminów badań					
	I 2003		II 2003		III 2003	
	w procentach					
Zdecydowanie powinni	4	25	4	17	5	19
Raczej powinni	21		13		14	
Raczej nie powinni	24	67	25	76	23	75
Zdecydowanie nie powinni	43		51		52	
Trudno powiedzieć	8		7		6	

Wśród respondentów sądzących, że Polska powinna poprzeć Amerykę, gdyby podjęła ona akcję zbrojną przeciwko Irakowi, ponad dwie trzecie uważa, że w takiej sytuacji polscy żołnierze powinni wziąć w niej udział - można powiedzieć, że jest to powrót do styczniowych, bardziej konsekwentnych postaw tej grupy badanych. Wśród osób, które nie mają zdania w sprawie polskiego poparcia dla działań Stanów Zjednoczonych, zmalał odsetek niewyrażających zgody na udział naszego wojska w tym konflikcie.

Tabela 4

Czy, Pana(i) zdaniem, polscy żołnierze powinni czy też nie powinni uczestniczyć w akcji zbrojnej przeciwko Irakowi?	Gdyby Stany Zjednoczone podjęły akcję zbrojną przeciw Irakowi, to czy Polska powinna poprzeć tę akcję?								
	Tak			Nie			Trudno powiedzieć		
	I 2003	II 2003	III 2003	I 2003	II 2003	III 2003	I 2003	II 2003	III 2003
	w procentach								
Tak	73	54	68	1	2	2	3	2	5
Nie	24	40	29	97	96	97	43	53	42
Trudno powiedzieć	3	6	3	2	2	1	54	45	53

Tak jak miesiąc temu poprosiliśmy respondentów o wskazanie najważniejszego, ich zdaniem, powodu planowanej interwencji w Iraku. Za główną przyczynę ewentualnej akcji zbrojnej najczęściej uznawano chęć pozbawienia Bagdadu broni masowego rażenia (29%). W następnej kolejności wskazywano na zamiar przejęcia kontroli nad irackimi złożami ropy naftowej (24%), chęć likwidacji reżimu Saddama Husajna (22%) oraz dążenie Stanów Zjednoczonych do dominacji nad światem (15%).

Tabela 5

Jaki jest, Pana(i) zdaniem, główny powód planowanej interwencji w Iraku?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	II 2003	III 2003
	w procentach	
Rozbrojenie Iraku z broni masowego rażenia	31	29
Przejęcie kontroli nad irackimi złożami ropy naftowej	23	24
Likwidacja reżimu Saddama Husajna	15	22
Dążenie USA do dominacji nad światem	16	15
Trudno powiedzieć	13	9
Inne	3	1

Wyniki sondażu jednoznacznie wskazują na brak poparcia dla wojny z Irakiem. Respondenci są przeciwni udzielaniu wsparcia Stanom Zjednoczonym w ich konflikcie z Saddamem Husajnem i wysłaniu polskich żołnierzy w rejon Zatoki Perskiej.

Opracowała
Anna GRUDNIEWICZ